

Datum

2026-03-16

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2025-300

Yttrande

Till

Revisorskollegiet

Granskning av efterlevnad av Policy för mänskliga rättigheter

SR-2024-91

Sammanfattning

Revisorskollegiet genomförde under hösten och vintern 2024 en fördjupad granskning av efterlevnaden av policyn för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet. Revisorskollegiet har begärt att kommunstyrelsen ska inkomma med ett uppföljande yttrande över granskningen.

Syftet med granskningen var att bedöma om implementeringen av policyn för mänskliga rättigheter är ändamålsenlig. De nämnder som granskats avseende detta är gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden samt stadsbyggnadsnämnden. Syftet har även varit att granska om kommunstyrelsen har bedrivit ett tillräckligt arbete med att bedriva uppsikt samt leda, stödja och samordna i enlighet med policyn.

Revisorskollegiets sammanvägda bedömning vad gäller kommunstyrelsen var att styrelsens arbete med att bedriva uppsikt samt leda, stödja och samordna nämndernas arbete i enlighet med policyn inte är helt tillräckligt. Bedömningen var att trots att policyn antogs 2022 är arbetet fortfarande i en uppstartsfas samt att det framgår att nämndernas förvaltningar anser att de inte får tillräckligt stöd och ledning från kommunstyrelsens förvaltning avseende vad policyns vägledande principer och kravet på rättighetsbaserat arbetssätt innebär. Bedömningen var vidare att detta är en brist utifrån kommunstyrelsens ansvar enligt kommunallagen och policyns krav om att leda, stödja och samordna nämndernas arbete inom området.

Utifrån granskningens resultat lämnade revisorskollegiet två rekommendationer till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen inkom med ett första yttrande över granskningen i april 2025. Av yttrandet framkom att kommunstyrelsen inte fullt ut instämmer i revisorskollegiets slutsats och rekommendationer. Kommunstyrelsen anser dock att det finns delar av arbetet med att leda, stödja och samordna nämndernas arbete i enlighet med policyn som kan utvecklas och intensifieras.

I detta uppföljande yttrande ska kommunstyrelsen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits under 2025 och redogöra för vilken effekt dessa haft i verksamheten. I yttrandet framgår att kommunstyrelsen har ett pågående arbete som syftar dels till leda, stödja och samordna nämndernas arbete, dels till att säkerställa att stadens nämnder erbjuds stöd i vad ett rättighetsbaserat arbete innebär. Full effekt av det sammantagna arbetet förväntas under 2026 och framåt.

Yttrande

Nedan presenteras stadsrevisionens rekommendationer, följt av kommunstyrelsens uppföljande svar och redogörelse för utförda åtgärder.

Revisorskollegiets bedömning

Revisorskollegiet uppger i granskningen att kommunstyrelsens arbete med att bedriva uppsikt samt leda, stödja och samordna nämndernas arbete i enlighet med policyn inte är helt tillräckligt. Kommunstyrelsen har upprättat anvisningar till nämndernas budgetar 2024 samt till delårsrapporter och årsanalyser. Anvisningarna säkerställer en rapportering av och möjliggör en uppsikt över nämndernas arbete. Anvisningarna för kommande år visar att kommunstyrelsen fortsätter att utveckla sitt stöd och sin uppsikt inom området. Samtidigt framkommer att granskade nämnder efterfrågar mer stöd och en tydligare ledning i implementeringen av policyn samt i hur arbetet med policyn ska genomföras. Det finns en osäkerhet kring vad det innebär att arbeta rättighetsbaserat, vilket ska ske enligt policyn. Arbetet med policyn framstår fortfarande vara i en uppstartsfas två år efter att den beslutades.

Revisorskollegiets rekommendation

Utifrån den genomförda granskningen rekommenderas kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att styrelsen leder, stödjer och samordnar nämndernas arbete enligt policyn.

Kommunstyrelsens uppföljande svar

Under 2025 har kommunstyrelsen arbetat med att skapa ett samordnat stöd till nämnderna genom utvecklandet av en digital kunskapsplattform för att samordna Malmö stads arbete med mänskliga rättigheter. Framtagandet sker parallellt med stadens arbete med att ta fram ett nytt intranät och kommer lanseras i samband med det nya intranätet, i nuläget planerat att ske i april 2026. Detta arbete inbegriper dels övergripande information, dels utökade utbildningsinsatser och annan stöttning till

nämnder och bolag. Arbetet ligger i linje med de slutsatser som drogs i budgetuppdraget 2023 om att utreda formerna för stadens arbete med mänskliga rättigheter och mot rasism.

Utöver dessa insatser har kommunstyrelsen fortsatt att erbjuda nämnder och bolag att delta i nätverk och stadsövergripande sammanhang i syfte att bland annat gemensamt fortsätta arbetet med kunskapshöjning och metodutveckling. Detta har dels inneburit mer renodlade nätverksmöten där representanter från samtliga nämnder och helägda bolag bjudits in för kunskapshöjning, information och gemensamma diskussioner kring arbetet med mänskliga rättigheter i staden. Dels mer specifika sammanhang så som en halvdagskonferens om framtagandet av planer mot rasism som arrangerades i september 2025. Under hösten 2025 har också planeringen påbörjats för en större konferens om mänskliga rättigheter för Malmö stads anställda som kommer genomföras under 2026.

Under hösten 2025 har kommunstyrelsen upphandlat en övergripande utbildningsinsats med Lunds universitet, specifikt universitetets profilområde Mänskliga rättigheter, där avtal ingicks i december 2025. Utbildningen löper under våren 2026 och inbegriper bland annat kvalitetssäkring av interna utbildningsinsatser, fördjupande seminarier riktade till anställda i stadens nämnder och bolag samt möjlighet till handledning. Detta är också tänkt att fungera som en samverkansyta med akademin och en möjlighet för staden att undersöka förutsättningarna för hur ytterligare samverkan med relevanta akademiska institutioner kan ske framåt. Effekten förväntas bli att nämnderna får tydligare stöd och ledning vad gäller principerna i policyn för mänskliga rättigheter.

Kommunstyrelsen har under 2025 också arbetat med framtagandet av breda utbildningsinsatser, såväl inom ramen för det stadsövergripande HR-uppdraget som utöver detta. Målsättningen är att samtliga Malmö stads anställda under 2026 ska kunna erbjudas en kort introduktion i vad stadens ansvar för mänskliga rättigheter innebär, med möjlighet till fördjupning för de verksamheter som bedömer att sådant behov finns. Effekten av detta bedöms vara ökad förståelse brett i staden för vad ansvaret för mänskliga rättigheter innebär för en offentlig verksamhet, samt möjlighet till utökade insatser i de verksamheter där sådant behov bedöms finnas. Ett exempel på detta arbete är den stadsövergripande introduktionen till nyanställda, där det sker ett arbete om framtagande av en modul om mänskliga rättigheter.

Under 2025 har stadskontoret tagit fram ett reviderat förslag på plan mot islamofobi och anti-muslimsk rasism, samt ett förslag på plan mot afrofobi och anti-svart rasism. Planerna är beslutsplanerade till våren 2026 och kommer ge en tydligare styrning vad gäller stadens arbete mot specifikt anti-muslimsk och anti-svart rasism.

Revisorskollegiets rekommendation

Utifrån den genomförda granskningen rekommenderas kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att stadens nämnder erbjuds stöd om vad ett rättighetsbaserat arbete innebär.

Kommunstyrelsens uppföljande svar

Under hösten 2025 och våren 2026 sker en fördjupande utbildningsinsats i samarbete med Länsstyrelsen Skåne, som utgår från länsstyrelsernas nya metodmaterial i rättighetsbaserat arbetssätt. Samtliga nämnder har erbjudits möjligheten att delta och att då arbeta med materialet utifrån formulerade verksamhetsrelevanta case, för att säkerställa att rättighetsbaserat arbetssätt kan bli en integrerad del av utvecklingsinsatser som sker inom ramen för nämndens ordinarie verksamhet. I nuläget har åtta nämnder haft möjlighet eller prioriterat att delta i insatsen (gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, grundskolenämnden genom Pedagogisk Inspiration, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden, kulturnämnden, servicenämnden genom kontaktcenter och miljönämnden). Enligt planeringen kommer nämnderna efter avslutad utbildningsinsats att erbjudas handledning av Lunds universitet, för att säkerställa att det finns goda förutsättningar för implementering av ett rättighetsbaserat arbetssätt i stadens olika verksamheter. Effekten av detta bedöms vara att nämnderna ytterligare kan förbättra sitt rättighetsbaserade arbete inom respektive verksamhet.

Ordförande

[Förnamn Efternamn]

[Fyll i titel]

[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]